

Sanaton sopimus

Tällä kertaa ajattelin kirjoituksessani pohtia sitä sanatonta sopimusta, joka vallitsee ratkojan ja ristikon tekijän välillä. Ratkonnalta haetaan tietynlaista kiusaa aivoille. Sen ei useimmissa tilanteissa toivo sujuvan turhan leikiten, vaan ratkoja toivoo sopivanasteista häرنäystä, joskus jopa epämiellyttävää oloa. Miten häiritsevältä tuntuukaan, kun jokin kohta ristikossa kiusaa mielessä pitkään, jopa päiväkausia, kunnes se vihdoin jostain kohdasta purkautuu. Mitkä siis ovat ratkojan odotukset ja miten niihin vastataan.

Ensiksi on todettava, että ratkojan sietokyky vaikeutta kohtaan on tilannekohtaista. On täysin eri asia ratkoa kotonaan omassa rauhassa viikonloppuna kuin meluisassa odotushuoneessa kenties kymmenen minuutin hetki. Edellisessä tapauksessa on sekä aikaa että rauhaa antaa ajatusten virittyä laatijan ansoihin. On kenties myös mahdollisuus havaita omat harhaan astumisensa paremmin. Hälyisä hetki tuntemattomassa ympäristössä tarjoaa otollisimmat olosuhteet helpon ristikon tuottamaan mahdollisuuteen keskittyä johonkin muuhun kuin todellisen tilanteen hälyyn tai tyhjiin hetkeen.

Halu antautua ratkonnassa kiusatuksi on myös ratkojakohtaista. Kokenut ratkoja kyllästyy helppojen ristikoiden haasteettomuuteen. Olen kuullut monista keinoista, joilla näennäisesti voi lisätä haastetta

helpon ristikon ratkomisessa. Joku ratkoo pelkkiä vaakarivejä, joku sallii ainoastaan mustekynän. On jopa ratkoja, jotka pähkäilevät helpot ristikot ilman kynää. Mutta varsinaisen ratkonnän tuoma suloinen älyllinen häرنäys saavutetaan sopivan haastavilla tehtävillä. Toiveena on tietenkin, että kaikille riittää sopivia tehtäviä kylliksi. Miten on, rakkaat ratkojat, kiinnostaisiko teitä koelmajulkaisut vuosien varrelta? Vai jääkö parhaista oivalluksista turhankin pysyviä muistijälkiä?

Tilanteen ja ratkojan itsensä tuottamien syiden lisäksi vaikeusolettamaan vaikuttaa itse julkaisu. Eri lehdiltä olemme oppineet odottamaan erilaista tehtäväsisältöä niin vaikeutensa kuin laatunsakin suhteen. Jos kyseessä on esimerkiksi jotain tuotetta tai palvelua esittelevä ristikko, on kenties tärkeintä, että ristikko tulee suht helposti täyteen. Tuotteesta voi markkinointimielessä olla kirjattu jotain ratkaisuksi. Viestistä jää turhan paljon uupumaan, jos se ei edes aukea. Ja toisaalta vaikean ristikon totutulla paikalla ei voi olla yhtäkkiä iisi tekele. Johan siinä menisi pasmat sekaisin ja aamukahvi väärään kurkkuun.

Elämme näidenkin asioiden kanssa sanatomien sopimusten verkossa. Voidaan helposti todeta, että näin tehdään koska siihen on totuttu. Ihminen tuppaa toimimaan mielellään niin. Monesti koetaan, että vain muutos on eteenpäin vievää. Kenties, mutta ihminen, ratkojakin, viihtyy vallan hyvin tapojensa ja tottumustensa viihtyisässä pesässä. Toivon kaikille mitä viihdyttävintä, ja samalla sopivassa suhteessa häرنävintä, ratkontavuotta 2026.

Heli Kärkkäinen

heli.karkkainen@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi